

SZEGHALOM VÁROS
TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ a 67/2008
(V.9.) Ökt sz.
határozattal módosított 118/1999.(VIII. 20.)
határozat

(egységes szerkezetben a módosításokkal, aktualizált adatokkal)

Békéscsaba, 2008. május.

SZEGHALOM VÁROS

TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ a 67/2008 (V.9.) Ökt sz.

határozattal módosított 118/1999.(VIII. 20.) határozat

(egységes szerkezetben a módosításokkal, aktualizált adatokkal)

1. A város szerepe a kistérségben:

Szeghalom az Észak-Békési kistérség centrumában helyezkedik el, jelenleg annak egyetlen városi státuszú települése. Vonzáskörzetébe tartozik: Bucsa, Dévaványa, Ecsegfalva, Füzesgyarmat, Kertészsziget, Körösladány, Körösújfalú, Vésztő, települések. A környező településekhez képest Szeghalom adottságai kedvezőbbek, főként a térség ipari koncentrációja következtében. Ez a kedvezőbb helyzet is csak viszonylagos. Ez megmutatkozik a város népességmegtartó képességének stagnálásában, és az itt is meglévő munkanélküliség meglétében.

Népesség alakulása:

1870.	7.166	1992. december 31.	10.340
1900.	9.201	1993. december 31.	10.463
1941.	10.605	1994. december 31.	11.008
1949.	10.909	1995. december 31.	10.909
1960.	10.287	1996. december 31.	10.615
1980.	10.977	1997. december 31.	10.581
1990. január 1.	10.418	1998. december 31.	10.599
1990. december 31.	10.462	2001. december 31.	10.151
1991. december 31.	10.493	2008. december 31.	9.465

Békés megye területfejlesztési koncepciójában a szeghalmi kistérségi fejlesztési programok meghatározásakor jelentős szerepet kapott a város. Az általános fejlesztési célokon – gazdaságfejlesztés, humán- és műszaki infrastruktúra fejlesztés, táj- és természetvédelem – túlmenően kiemelten kell kezelni a foglalkoztatáspolitikai kidolgozását, a szociális szolgáltatások alaphálózatának fejlesztését, a vidékfejlesztés, a természetvédelem, a régióépítés helyi feladatait, valamint a körzetközpont elérhetőségének a javítását.

A fentiekre is figyelemmel kell meghatározni a város településfejlesztési koncepcióját.

2. Általános településfejlesztési célok:

A város fejlesztési koncepciója határozza meg az itt élők életminőségének javítását eredményező részletes feltételrendszert:

Ezen belül:

- A gazdaságfejlesztést.
- A humán erőforrások fejlesztését.
- Az önkormányzati intézményrendszer fejlesztését.
- A településkép és településszerkezet alakításával kapcsolatos koncepciókat.
- A műszaki infrastruktúra fejlesztését.
- A környezet- és természetvédelmi feladatokat.
- A kistérségi intézményrendszer kiterjesztését.
- Az EU regionális követelményeihez szükséges alkalmazkodás feltételeit.

A településfejlesztési koncepció nyújtson megfelelő alapot a településrendezési terv előkészítéséhez.

3. Részletes településfejlesztési célok:

3.1. Gazdaságfejlesztés:

3.1.1. Az agrárágazat komplex fejlesztése:

A fejlesztések alapvető céljai a következők:

- A termőföld ésszerűbb hasznosítása a művelési ágak megváltoztatásával.
- A nem élelmiszercélú termékek arányának növelése, ezzel a területek ésszerű hasznosításának piaci oldalról történő javítása.

Ezen belül:

- a madáreleségnek termelt termékek területének stabilizálása, újabb piacok felkutatásával, illetve újabb termékek bevezetésével,
 - az ipari növények arányának vetésváltós és növény-egészségügyi követelmények által indokolt mértékig történő megtartása,
 - az erdősítések ütemének növelése, elsősorban gyorsan növekvő fajokkal történő telepítésének szorgalmazása,
 - zöldtrágya növények termelésével a talaj szervesanyag tartamának javítása.
- A korszerű agrotechnikai eljárások technikai feltételeinek megteremtése.
 - Az öntözési lehetőségek szélesítése.
 - Szervestrágyázás, területpihentetés, a vetésforgó és műtrágyázás egységes, korszerű növénytaplálási rendszerben történő alkalmazása.
 - A piaci igényeknek megfelelően kisebb területeken a biotermelésre történő berendezkedés elősegítése.

- Az ésszerű és korszerű üzemi- és birtokszerkezet kialakítása.
- A parlagföldek művelési kötelezettségének előírása.

Növénytermesztés fejlesztése:

Az ágazat fejlesztésén belül az alapvető célok a következők:

- A termelési szerkezet diverzifikálásával (a várható piaci lehetőségek jobb kihasználására irányuló tudatos profilbővítés) az 1 hektár területre jutó árbevétel és nettó jövedelem növelése.
- Speciális termékpályák (vetőmag, biotermelés, nem élelmiszeripari nyersanyag, stb.) kiépítése és megszervezése.
- A növénytermelési termékek feldolgozási lehetőségeinek bővítése.

Állattenyésztés fejlesztése:

A természeti adottságok és a kapacitások kihasználása érdekében a széles- és tömegtakarmányt fogyasztó kérődző állatállomány növelésének elősegítése.

3.1.2. Iparfejlesztés:

- A meglévő „Ipari Park” területbővítésének elősegítése, a megfelelő műszaki infrastrukturális feltételek biztosítása.
- A befektetők – ideértve a kívülről jövőket is – részére kedvezményes területbiztosítás, iparüzési adó mérséklése.
- Az induló vállalkozások központi töketámogatásának elősegítése.
- Az állami garanciájú külföldi beruházási programok a településbe irányításának szorgalmazása.
- Térségi vállalkozásfejlesztési intézmények létrehozása a megfelelő szakismereti háttér biztosításával együtt.
- A település északi részén helyezkedik el a 2911/3 hrsz-ú 189.655 m² nagyságú terület, amely tartalék iparterület célját szolgálja.
- A Szeghalom-Vésető összekötő közúttól keletre, a 47. sz. főút és Szeghalom-Vésető vasútvonal közötti sávban elhelyezkedő 01036/2 és 01036/7-01036/11 hrsz-ú telkek iparterület (Gip-2) célját szolgálják.
- A vízműteleptől északra elhelyezkedő 0800/2 hrsz-ú telek kereskedelmi, szolgáltató terület célját szolgálja.
- A településtől dél-nyugatra elhelyezkedő, Szeghalom-Körösladány vasútvonal, Hadházi csatorna és gazdasági erdő közé beékelődött mezőgazdasági terület kereskedelmi szolgáltató besorolást kap.

3.1.3. Kereskedelem és szolgáltatásfejlesztés:

- Az elmúlt évek során a településen a kiskereskedelmi hálózat nagyot változott és bővült, így a napi cikkekből biztosított az ellátás. A boltok színvonala eltérő, javítható, de különösebb feszültség, ellátatlanság nincs. Tartós fogyasztási cikkek, ritkábban szükséges árucikkek esetében a választék szűkebb. Támogatni, segíteni szükséges a korszerű kereskedelmi áruházak, centrumok megtelepedését. Biztosított a terület egy alacsony színvonalú élelmiszer és vegyes profilú diszkontáruház létesítésére.
- A szolgáltatások szempontjából indokolt megkülönböztetni hagyományos és új típusúakat.
A településen több, korábban keresett, elterjedt hagyományos szolgáltató szakma (pl: férfi szabó, férfi fodrász, cipész, műszerész, stb.) szinte teljesen eltűnt. Feltétlenül szükséges támogatni, segíteni a tevékenységek megtelepedését, bővítését.
A szolgáltatásokon belül nagyobb figyelmet kell fordítani az ún. új típusú szolgáltatásokra (motorizációhoz, idegenforgalomhoz, rekreációhoz, üzleti élethez kapcsolódó szolgáltatások). E szolgáltatástípusok kifejlesztése, fejlesztésének támogatása elengedhetetlenül szükséges.

3.1.4. Idegenforgalmi fejlesztés:

- Vízi turizmus fejlesztése:
 - Szabadvízi fürdőzés: a kínálat szempontjából vizsgálandó egy Berettyó folyón kialakítandó szabad strand létesítésének lehetősége.
 - Vízitúrák kialakítása és működtetése: a vízjárművek helyben történő biztosításával. A megfelelő infrastrukturális háttér – csónakkikötő, kölcsönzőhely, javítóbázis, stb. – kialakítása. A Fokköz-i „Vidratanya” a vízisport- és vízitúrabázis központja lehet.
 - A horgászási lehetőségek fejlesztése, amely összefügg a különböző vízitúrakialakítási elképzelések megvalósításával.
- Szárazföldi turizmus fejlesztése.
- Falusi turizmus fejlesztése.
- Fejlesztési javaslatok a településen:
 - Fokköz-i „Vidratanya” vízisport- és túrabázissá fejlesztése.
 - Református templomtoronyban kiállítás és kilátó panoráma terasz kialakítása a szükséges feltételek biztosításával.
 - Holt-Sebes-Körös – a turizmus számára történő – hasznosítási lehetőségei.
 - D'Orsay kastély felújítása, hasznosítása.
- Rendezvényturizmus fejlesztése (Tikos ér).

3.1.5. Az önkormányzat szerepvállalása a helyi gazdaság fejlesztésében:

- Az új munkahelyteremtő befektetések támogatása helyi adók mérséklésével (pl. iparüzési adó), illetve hosszabb távra adómentesség biztosítása.
- Kedvezményes telek, területek biztosítása.
- Szakképzés fejlesztésével a piaci viszonyokhoz igazodó képzett munkaerő biztosítása.
- Infrastruktúra fejlesztése (helyi, térségi).
- Önkormányzati épületek kedvezményes bérbeadása gazdasági szféra részére.
- Önkormányzati ingatlanok eladása helyi gazdaság fejlesztése céljára.
-

3.2. Humán erőforrás fejlesztése:

- A város megtartóképességének fejlesztése.
 - a befektetők számára vonzó környezet kialakítása, a szélesen értelmezett ipari háttérfeltételek, a humán, műszaki infrastruktúra és a piacra jutás feltételeinek javításával,
 - az Ipari Park létrehozásával új ipari üzemek településének elősegítése,
 - a természeti adottságok és a munkaerőbőség következtében a biotermékek termelésének lényeges bővítése,
 - a termelőket a településen tartó kiegészítő tevékenységek kapcsolása a mezőgazdasághoz.
- A lakosság előregedési folyamatának mérséklése.

A város megtartóképességének fejlesztésével a lakosság előregedési folyamata megállítható. Az 1. pontban meghatározottakon túlmenően elő kell segíteni a pályakezdő fiatalok elhelyezkedését.
- Az iskolai végzettség emelése.

A település népességének iskolai végzettségi színvonala közepesnek értékelhető. A közoktatás és szakképzés feltételei adottak. Figyelembe kell venni azonban a munkaerőpiac változó igényeit.

Elő kell segíteni a szakképző intézmények és a gazdaság szereplői közötti kapcsolatokat, együttműködés erősítését, intézményesülését.

Javítani kell az intézmények felszereltségét, különös tekintettel az informatikai eszközökre és a technológiai színvonal biztosítására.

Ki kell fejleszteni a munkaerőpiac változásaihoz rugalmasan alkalmazkodó felnőttoktatási, továbbképzési és átképzési rendszert.

- A munkanélküliség csökkentése.
Kiemelt szerepet kell kapniuk a közmunka programoknak.
A munkanélküliek átképzési programjai között az alacsonyán képzett, tartós munkanélküliek számára nyújtott kihelyezett felzárkóztató képzéseket kell szorgalmazni.
A munkanélküliség problémájának kezelésében és a munkanélküliek foglalkoztatásában közvetlenül érintett, érdekelt szereplők összefogásával új, komplex átképzési – foglalkoztatási programokat kell bevezetni, meghonosítani a településen.
Támogatni szükséges a részmunkaidős, bedolgozói és alkalmi foglalkoztatásokat.

3.3. Az önkormányzati intézményrendszer fejlesztése:

3.3.1. Oktatási intézmények és bölcsődék:

A város oktatási intézményhálózata kialakult. Továbbfejlesztésük terén a tornatermi és tanuszodai funkciók bővítése, illetve a kialakítása szükséges.

A Péter András Gimnázium 4 tt-es bővítése indokolt.

3.3.2. Művelődési intézmények:

A város művelődési központja szabadtéri rendezvénytérrel bővül a készülő terv szerint.

3.3.3. Egészségügyi intézmények:

A körzetközponti funkciók ellátásának a feltételrendszere javítandó a készülő terv szerint. A térség egészségügyi ellátását távlatban biztosító terület-felhasználás feltételeit a településrendezési tervben szerepeltetni kell.

3.4. A településkép és településszerkezet alakítása:

A korábbi egyeztetéseknek megfelelően a D'Orsay kastély parkjával és környezetével kapcsolatosan érdemes áttanulmányozni a MOL Rt. által készített, Eleőd Ákos által készített és Brutyó Endre által készített terveket, melyek nemcsak a múzeumkert, hanem a Szabadság térnek a Petőfi-Hunyadi út által határolt részének a lezárására is javaslatokat tartalmaz.

A régi piactér területén a közlekedésrendészeti felülvizsgálatok során meghatározott parkoló kialakítása elengedhetetlenül szükséges, hogy a Nagy M. – Bocskai – Petőfi és Szabadság tér által határolt területrészek végleges kialakítást nyerjenek.

Meg kell oldani mindazon létesítmények telepítési lehetőségeit, amelyek az ezredfordulóban szükségesek ahhoz, hogy a kisváros rendelkezzen mindazon létesítményekkel, amelyek a kulturális, kereskedelmi, oktatási és sportlétesítményeket, valamint az egészségügyi létesítmények végleges helyét meghatározzák. Mindenféleképpen szükséges az oktatási intézmények városon belüli szerkezeti rendszerét, a művelődési intézmények településen belüli helyét és az ezzel kapcsolatos infrastrukturális ellátottságot a tervben biztosítani.

Meg kell határozni azon településrészeket, amelyek iparfejlesztésre – gépipar, könnyűipar – kívánunk hasznosítani, hogy a településnél korábban megfogalmazott iparfejlesztési elképzelések az újjal összhangba kerüljenek. Az egységes elgondolás azért nagyon lényeges, mert a közmű és energia ellátó hálózatok ki- vagy átépítését ennek megfelelően kell tervezni. Minden elképzelhető és jó javaslatot szívesen várunk, mert a pénzügyi forrás hiánya nem jelentheti azt, hogy tervszinten korlátozza elképzeléseinket, mert a szegénység nem ok az igénytelenségre.

A városmag hangsúlyos elemei:

Tildy Z. utca
Szabadság tér
Kossuth tér.

Tildy Z. utca:

Beépítés szabályozása:

A meglévő többszintes lapostetős lakóépületekre magastető épüljön, ezek beépítésével tetőtéri lakások kialakíthatók.

A 144/1991. (XII.16.) Ökt. számú határozattal szabályozott beépítés felülvizsgálata javasolt, mivel az építési korlátozást jelenthet.

Érintett ingatlanok: Tildy Z. u. 23-31/1. számig.

A javaslat indokai:

A közelmúltban részben tulajdonos változás állt be.

Az új tulajdonosok beruházási, fejlesztési, hasznosítási elhatározásainak megismerése szükséges – ehhez lenne célszerű a beépítést szabályozni. A jelenlegi szabályozás szerinti, szervezett formában (építőközösség) történő beépítést is meg lehet vizsgálni.

A jelenlegi fenti helyi határozat szerinti beépítési szabályozást módosítani szükséges, mivel annak megvalósítására nincs garancia. (Zárt sorú beépítés, homlokzatmagasságok, vegyes rendeltetésű épületek kialakítása.)

A jelenlegi beépítési vonal további megtartása indokolt. (Kialakult közterülettel közvetlenül határos beépítési mód).

A Tildy Z. utcában lévő, az ÁRT szabályozási tervlapján jelölt helyi védettség alatt álló épületek állékonysága, műszaki állapota felülvizsgálandó.

További megtartásra csak azok legyenek javasoltak, melyek műszaki állapota lehetővé teszi az épület eredeti állapotba történő helyreállítását.

A Tildy Z. u.20-24.sz. alatti többszintes épület tömegéhez korábban épített bútorbolti raktárépület távlatban történő elbontása feltétlenül indokolt.

A Tildy Z.u. Kossuth tér felőli részének beépítési szabályozására a közelmúltban készített és jóváhagyott részletes szabályozási terv előírásai érvényesek, azt a készítendő új rendezési tervbe változtatás nélkül kell beilleszteni.

Közlekedés szabályozás és zöldterület rendezés, közterület hasznosítás:

Gépjármű várakozóhelyek létesítésének szabályozása.

Új gyalogátkelőhely kijelölése.

Kerékpárút (sáv) építési lehetőségének vizsgálata.

A meglévő elárúsító pavilonok megszüntetése indokolt, azok helyett 3 különböző alapterületű, de azonos stílusú, esztétikus pavilon típus kidolgozása indokolt, későbbiekben csak ezek építése legyen engedélyezhető.

A közterületen lévő hirdetőtáblák legyenek egységes megjelenésűek formájukat, méretüket és szerkezetüket tekintve, úgy mint a település egész területén a helyi útbaigazító táblák, amelyek a fontosabb útkereszteződésekben kerülnek elhelyezésre, egyéni, kizárólag Szeghalmon megtalálható arculattal.

Vendéglátóipari előkertek létesítésének (vagy tiltásának) szabályozása.

Utcabútorok elhelyezési lehetőségének vizsgálata, a bútorokra megjelenésében egységes rendszer kidolgozása.

Javasolt részletes forgalomtechnikai terv készítése, mely megalapozza egy későbbi sétálóutcává történő átmenetet a Kossuth tér és Szabadság tér között.

Szabadság tér, mint Tildy Z. utca északi részéhez kapcsolódó hangsúlyos településrész:

A Szabadság tér, Hunyadi, Petőfi u. kapcsolódásánál lévő vegyes beépítésű településrészen található jellegtelen épületcsoport lebontása indokolt, helyette hangsúlyos fszt. + emelet + tetőtér beépítéses sarokház jellegű épület épüljön, amely kihangsúlyozza város ezen főterét. Homlokzati architektúrájával próbálja tükrözni a szemközti bíróság épületét.

3.5. Műszaki infrastruktúra:

3.5.1. Közlekedés:

A városi úthálózat nagyobb átalakítására nincs szükség. A fejlesztésnek elsősorban a minőségi változásra kell irányulni, a szilárd burkolatú utak mennyiségi növelése a cél. Hosszútávon a 100 %-os kiépítettséget kell tervezni.

A város közúthálózata 48.958 fm. Ebből az országos közúthálózatba 7.058 fm tartozik, önkormányzati tulajdonú 43.900 fm.

Az önkormányzati tulajdonú utakból kiépített 36,557 fm, kiépítetlen 7,343 fm. A kiépítettség jelenleg 83 %-os. A kerékpárút hálózat hossza 6.485 fm. A hiányzó úthálózat jelentős részben a lakóutak kategóriájába tartozik.

- Gyűjtőutak: Tildy u., Kossuth u., Érmellék u. Bajcsy u., Dózsa u., Arany J. u., Petőfi u., Somogyi B. u., Bacsó B. u., Jókai u., Szeleskert u., Szabolcs v.u.

Hiányzó gyűjtőutak: Újtelep XVIII, XIX. u., Kolozsvári u.

- Kerékpárutak: Fejlesztési cél: Kossuth tér – Szabadság tér kerékpárútjainak összekötése. Kinizsi utca IV. ütem. Szeghalom-Füzesgyarmat, Szeghalom-Várhely-Mágor-Vésztő, Szeghalom-Körösladány.

- Hiányzó közúti kapcsolat: Szeghalom-Dévaványa.

- A térség közlekedését érintően szorgalmazni kell a Körösladány-Gyomaendrőd összekötő út felújítását.

- Parkolás: Tildy u., Nagy M. u. parkolási gondjai. Tildy u. korszerűsítése.

Tömegközlekedés: Helyi járatok kismértékű bővítésével kell számolni. Szeghalom-Dévaványa közúti kapcsolat létesítését követően buszközlekedés tervezése. Szeghalom belterületén a püspökladányi vasútvonal kereszteződésénél fénysorompó kiépítése szükségessé válik.

- Híd: Szabadság-híd jelenleg 15 t teherbírású, megerősítését kell tervezni.
- Országos közutak: a 47-es főközlekedési út településeket elkerülő szakasza, az országos közúthálózat-fejlesztési koncepcióval összhangban. A 4212 és 4245 számú alsórendű utak hosszútávon megmaradnak. A 4234 (Szeghalom-Véztő) sz. út és a 47 sz. főközlekedési út csomópontja átépítésre kerül.
- Vasúti közlekedés: A vasúti közlekedés területén a települést, illetve a térséget ágvonalak (Szeghalom-Püspökladány, Szeghalom-Gyoma, Szeghalom-Véztő-Gyula) kötik be a vasúti fővonalakhoz. Ezeknek a vonalaknak az állapota igen leromlott, 40 km-es sebességkorlátozást vezetett be a MÁV a Szeghalom-Véztő-Körösnagyharsány vonalon. A vasúti vonalak és vasúti hidak rekonstrukciója indokolt (jelenleg 20 és 16 tonnás tengelynyomás van érvényben).
- Az Újtelepen vasúti megálló létesítését kell tervezni.

3.5.2. Vízellátás:

Településünkön a vízszolgáltatást, szennyvízelvezetést, tisztítást a Békés Megyei Vízművek Vállalat végzi. 1992-ben épült ki a kistérségi vízmű, mely Szeghalom és Füzesgyarmat vízellátását biztosítja.

A település ivóvízellátásának hossza: 64 km gerincevezeték,
37 km bekötővezeték.

Vezetékes vízzel ellátott lakások száma: 3.792 db.

Közületi bekötések száma: 237 db.

Üzemelő közkifolyó: 45 db

Az ivóvízhálózat kiépítettsége 98 %-os.

A két település vízellátását 6 kútcsoport (érmelléki, fürdői, T1, T2, T3, T4) biztosítja, melyből üzemelő 5 kútcsoport, 1 tartalék kútcsoport (T3).

A Békés megyei ivóvízminőség javító program keretén belül komplex víztisztítási technológia került kiépítésre, melynek kapacitása 10.000 m³/nap (2 soros).

A két település jelenlegi csúcsigénye 5.000 m³/nap (Szeghalom 3.400 m³).

Tárolókapacitás: 500 m³ nyersvíz tároló

1500 m³ tisztavíz medence

500 m³ víztorony (Szeghalom).

A gerincvezeték több mint 90 %-a AC csőből épült, míg a bekötővezetékek horganyzott csőből és kisebb részben PVC csőből létesültek.

Közkifolyók száma: 170 db, üzemelő 125 db.

Fejlesztési cél:

- Teljes hálózati rekonstrukció.
- A település kétirányú betáplálását meg kell oldani (az Érmellék irányából ki kell építeni a második betápláló vezetékét a Kossuth utcai Na 200-as vezetékhez kapcsolódva).
- Közkifolyók jelentős csökkentése.
- Felhagyott belterületi kutak felszámolása, terület rendezése.
- A katonavárosi 4 csövű kút helyreállítása, közkifolyóként történő beüzemelése.
- Baross utca – Széchenyi utca kereszteződésében lévő Pláner-kút helyreállítása, közkifolyóként történő beüzemelése.
- Távlatokban regionális rendszerhez történő csatlakozás.
- Szeghalom közigazgatási területéhez tartozó Töviskesben a gerincvezeték kiépítésre kerüljön, hosszú távon biztosítva ezzel Töviskes vízellátását.

3.5.3. Elektromos energia ellátás:

Szeghalom város belterületét, igazgatási területét és a környező községeket a Berettyó árterületén, védőgátak által védett helyre telepített 120/20 kV-os alállomás látja el villamos energiával. Az alállomáson 2 db 25 MVA transzformátor üzemel, leterheltsége 60 %-os.

A városi középvezetékű hálózat hossza: 62,3 km, ebből földkábel 15,7 km, szabadvezeték 55 km.

A kisértékű hálózat (0,4 kV) hossza 51 km, melyből földkábel 15,7 km.

Transzformátor állomások:

- Kommunális: 36 db
- Egyéb: 56 db (Mg. Ip. Vízügy, stb.)
- Összesen: 92 db

A közvilágítást 1.326 db lámpatest biztosítja, melyből:

- Nátrium 407 db 70W

796 db 36W (kompakt fénycső)

105 db 100W

18 db 150 W

Beépített összteljesítmény: 87,442 kW

Fejlesztési célok:

- Közvilágítás komplex korszerűsítése (nátrium és kompakt fénycsöves lámpatestek).
- Széchenyi utcai hálózat átépítése (Kazinczy u. és Kinizsi u. között)
- Nagy M. u. – Múzeumkert –Szabadság tér korszerűsítése, összehangolt fejlesztése (gomba lámpák alkalmazása).
- Kolozsvári utcai házhelyesítéshez trafó biztosítása.
- PENNY MARKET-hez és városi sportcsarnokhoz trafó biztosítása.
- Kisfeszültségű hálózat átépítése:
belvárosban földkábeles rendszer
egyéb belterületen szigetelt lévkábeles rendszer.

3.5.4. Gázellátás:

1993-1994-ben kiépült Szeghalom város gázhálózata. A település gázellátása a füzesgyarmati gázmezőről történik KPE 200-as nagyközépnomású hálózaton keresztül.

A városi gázhálózat hossza bekötővezetékekkel együtt: 82 km.

Lakossági bekapcsolások: 2.326 db.

Közületi fogyasztók: 211 db.

Kiépítettség: 99 %-os.

Hiányzó hálózat: Újtelep, VIII.u. 300 fm KPE 32 , Kolozsvári utca egy szakasza.

Fejlesztési cél: A település kétirányú betáplálása, a dévaványai nagyközépnomású ág megépítése.

A Kandó K. úti ipartelep (ipari park) fejlesztésével szükség esetén körvezeték kialakítása.

3.5.5. Csapadékvíz elvezetés:

Belterületünk három vízgyűjtő területre osztható a befogadóktól függően.

Az I-II. vízgyűjtő terület befogadója a Berettyó folyó, a csapadékvíz átemelésére 1977-ben megépült 2 db szivattyútelep, melynek teljesítménye 2x1,5 m³/sec. (Szivattyútipus: Agrofil 500).

A III-as vízgyűjtő terület befogadója a Szeghalmi főcsatorna, mely szintén a Berettyó folyóba torkollik.

Belsőégi csapadékvíz elvezető csatornák hossza: 84.580 fm, melyből 7.700 fm zárt, 1.351 fm nyílt mederburkolt 79.529 fm földmedrű.

Fejlesztési cél:

- Teljes rekonstrukció, ezen belül a központi belterületen a zárt csatornák kiépítése, a Jókai utcai gyűjtő csatorna és a Hunyadi utcai csatorna átépítése zárt rendszerűvé, a Kolozsvári utcai és Kinizsi utcai gyűjtőcsatornák és az Arany János – Táncsics utca kereszteződésében lévő csatorna burkolása.

3.5.6. Szennyvízelvezetés, tisztítás:

A település szennyvízhálózatának kiépítése 1969-70-ben kezdődött.

A szennyvízcsatorna hálózat hossza: 45 865 fm, ebből: 8 318 fm nyomott vezeték.

A csatornahálózatra rákötött lakások száma: 1.105 db.

A csatornahálózat kiépítettsége: 98 %-os.

A közműolló nyitottsága: 0 %-os

A szennyvíztisztító telep kapacitása: 1.830 m³/nap.

A tisztítótelep teljes oxidációs biológiai rendszerű (háromlépcsős) + kémiai foszfor, nitrogén eltávolítás.

A tisztítótelep közel 2 570 m³/nap szabad kapacitással rendelkezik.

Fejlesztési cél:

- A szennyvízcsatorna hálózat teljes kiépítettsége.
- A rákötési arány jelentős javítása (5 év múlva 60 %, 10 év múlva 80 % körüli), a rákötési kötelezettség előírása.
- A házi szikkasztók jelentős számú kiiktatása.
- Az ásott kutakba történő szennyvíz elhelyezés megszüntetése.
- Tisztítótelep kapacitásának bővítése, illetve a hármas tisztítási fokozat kiépítése.
- Távlatokban a régi hálózat rekonstrukciója.

3.5.7. Távközlés:

A INVITELL Zrt. beruházásában 1997-ben a belterületen a telefonhálózat 100 %-ban kiépült.

Telefon-előfizetők száma: kb. 2.200 db (lakosság + közület).

Fejlesztési cél:

- A töviskesi és halasi major központokban a nyilvános távbeszélő állomás (fülke) elhelyezése.
- A belterületen további nyilvános telefonfülkék elhelyezése.

Rádiótelefon hálózat:

- A településünk közigazgatási területe a T-MOBILE, VODAFONE, és PANNON mobil rádiótelefon hálózattal jól lefedett, adótornyokkal rendelkeznek Szeghalmon.

3.5.8. Kábeltelevízió:

A hálózat a település teljes területére ki van építve (tulajdonos üzemeltető FiberNet Kft)

A lakosság mintegy 60 %-a ezt használja.

3.5.9. Hulladékgyűjtés:

Napjainkban a környezetvédelem területén a szennyvízelvezetés és tisztítás mellett kiemelt hangsúlyt kap a kommunális hulladékgyűjtés, kezelés és ártalmatlanítás is.

Törekedni kell a szelektív hulladékgyűjtés és a hulladékhasznosítás megvalósítására.

A kommunális szemét a gyomaendrői regionális hulladéklerakóba kerül.

Az egyes helyi közszolgáltatások kötelező igénybevételéről szóló 1995. évi XLII. törvény 2.§-ában foglalt előírások alapján Szeghalom Város Képviselő-testülete a 2/1999. (III.2.) sz. önkormányzati rendeletével szabályozta a településen keletkező kommunális hulladék gyűjtését, elszállítását és ártalommentes elhelyezését.

A közszolgáltatást a település teljes belterületén lévő lakott ingatlanok tulajdonosai (kezelői, használói) kötelesek igénybe venni.

3.6. Környezet- és természetvédelem:

3.6.1. Földvédelem:

- A gyenge termőképességű, rossz minőségű talajok esetében támogatni kell a területhasznosítás módjának fokozatos megváltoztatását.
- A meliorációs beavatkozások között a meliorációk rekonstrukcióját és a meszezést, mélylazítást kell szorgalmazni.
- Talajszennyező forrásokat meg kell szüntetni. Hígtrágya lerakóhely kijelölésére tanulmánytervet kell készíteni.
- A szilárd kommunális hulladék lerakóhely a 052 hrsz-ú területen üzemel, ahol a kistérség közös regionális lerakót kíván létesíteni.
- A régi szeméttelp helyére rekultivációs tervet kell készíteni, és be kell vonni a mezőgazdasági művelésbe. Figyelőkutakat kell kiépíteni.

- A jelenleg üzemelő dögteret meg kell szüntetni. Rekultiválni szükséges (terve elkészült), a figyelőkutakat ki kell építeni.
- Az új gyepmesteri telep a szilárd hulladéklerakó telep környékén kerülhet kialakításra.

Az állati hullák ártalmatlanná tételének távlati alternatívái lehetnek:

- Megfelelően kialakított, védhető és szakszerűen üzemeltethető döggút építése regionális szereppel. (Térségfejlesztési Társulás közös települései környezetvédelmi programja tartalmazza.)
- A térségben keletkező állati hullák ártalmatlanítására kisebb teljesítményű állati hulladék feldolgozó üzem létesítése. (A Körös-vidék területrendezési program javaslata.)

3.6.2. Vízvédelem:

- Fontos a vízkészletek védelme minden szennyeződéstől, beleértve a kommunális, illetve a mezőgazdasági szennyezőforrások mielőbbi megszüntetését is.
- Meg kell akadályozni a szennyeződések (szemét, hígtrágya, kommunális szennyvíz, ipari szennyezett víz, műtrágya) csatornába, vízvezető művekbe, illetve befogadókba jutását.
- Kiemelten védendő a tápanyagokra érzékeny vizek (tavak, tárolók, holtágak), a nitrát és foszforterhelést csökkenteni kell.
- Vissza kell szorítani a holtágak és vízgyűjtőjének szennyezőanyag terhelését.
- A település csatornázottságának, szennyvíztisztításának és speciális szennyvízkezelésének fejlesztése, az ivóvízbázisok védelme.

3.6.3. Levegőtisztaság védelme:

- A mezőgazdaságból származó porszennyezést a szélvédő erdősávok létrehozásával lehet csökkenteni.
- Tarló- és hulladékégetés tiltása, megakadályozása.
- A légszennyezés csökkentése szempontjából kedvező lenne a 47. sz. főút a települést elkerülő szakaszának megépítése.
- Portalanított utak építése a meglévő földutak helyett.
- A közlekedési utak menti por- és szénhidrogén-szennyezést az utak menti fásítással és sövény telepítéssel kell csökkenteni.
- A város zöldfelületi rendszerének kialakításával egyidőben javul a város átszellőzése. A város utcáinak, valamint szabad felületeinek, tartalék zöld felületeinek előfásítását meg kell kezdeni.

3.6.4. Zöldfelületi rendszer fejlesztése:

- A Szabadság téri közparkra és a Tildy utcára Részletes Szabályozási Terv készítése szükséges, amely kapcsolódik a műemléki környezet RSZT-hez.
- Közparkok, közterek további szakszerű fenntartása, a még lehetséges fejlesztések elvégzése (pl.: a volt „Kovács” park, a Táncsics u. 9-27/1.).
- A település belterületi központjában jelentősebb zöldterület növelésére már nincs mód, ezért törekedni kell a belterület szélén, illetve a belterülettel közvetlen határos területek erdősítésére. Lehetőség van a szélvédő erdősávok kialakítására az Érmelléken, a Patai utca és a vasúti töltés között, az Újtelep északi részén.
- Szükséges a Berettyó I. szivattyútelephez vezető főgyűjtő csatorna környezetének rendezése, fásítása.
- Erdősávok telepítése a lakóterületek védelmében és a külterületi utak mentén.
- Hullámtéri erdők felújítása az árvízi védőképesség fokozása érdekében.
- Meg kell vizsgálni a városi kertészet létrehozás feltételeit.
- A településtől nyugatra helyezkedik el a 048/4 hrsz-ú terület, keletre a 0877/17 hrsz-ú terület, amelyek gazdasági erdő célját szolgálják, ezzel javítják a gazdasági területek növeléséből adódó biológiai aktivitási mutatót.

3.6.5. Roncsolt felszínű, rekultiválandó területek:

Belterület:

- A Petőfi u. – Nádasdy u. végén lévő, a két utca közötti 1838/4 hrsz-ú terület (ún. Lutz-gödör) egész évben víz alatt áll. Távlati elképzelés a záportározói funkció ellátása mellett a terület rehabilitációja, tájba illesztése.
- Az Arany J. u. – Kolozsvári u. által határolt 2231 hrsz-ú, 32.916 m² nagyságú terület egész évben víz alatt áll. A terület nagysága, elhelyezkedése a település lakosai, valamint a turizmus számára közkedvelt csónakázótó kiépítését teszi lehetővé. Emellett záportározói funkcióját sem vesztené el.
- Mindkét vízállásos terület rehabilitációjának legfontosabb munkái: a vízpótlási és vízcserélési lehetőség kialakítása, az anyaggödörök mélyítése, kotrása, a terület partjainak és határos területeinek rendezése.
- A település északi részén húzódik a 2231 hrsz-ú terület, melyet rekultiválni, rehabilitálni szükséges, és közparkot, ligetet kell

kialakítani úgy, hogy az a csónakázótóval kiegészülve egy egységes pihenő területet alkosson.

Külterület:

Fontos feladat a holtágak kezelése. Ezen belül a meder fenntartása, a vízi és a parti növényzet ápolása, műtárgyak fenntartása és működtetése.

Ki kell alakítani a rehabilitáció feltételrendszerét.

A rehabilitáció legfontosabb munkálatai, amelyek a természetvédelmi és ökológiai szempontok messzemenő figyelembevételével valósíthatók meg:

- holtágak vízpótlási és vízcserélési lehetőségének kialakítása,
- holtágak partjainak és határos területeinek rendezése,
- holtágak szükség szerinti vízpótlása.

3.6.6. Zajvédelem:

- A zajterhelés meghatározóan a közlekedésből ered. A település belterületén a 47-es számú főútvonal mellett a zajterhelés határérték feletti. Megoldás a települést elkerülő út építése.
- Terhelési szint alatti értékek mindenkor érvényesítése (pl: disco-k esetében).
- Az új létesítmények megvalósításakor zaj- és rezgésterhelés számítások elvégzése, a szükséges védelem betervezése, megvalósítása.

3.6.7. Táj- és természetvédelem:

- Külterületen védetté lett nyilvánítva a Kék-tó és környéke.

Javasoljuk védetté nyilvánítani a következő kiemelt tájvédelmi értéket képviselői területeket:

- A 0441 hrsz-ú gyeperdő művelési ágú területet.
Ez a terület kapcsolódik a dévaványai Tűzok Rezervátum Szeghalom közigazgatási területének átnyúló részéhez.
- A 1205 és 01199 hrsz-ú Fokköz-i erdőt és a hozzá tartozó gyepterületet.
- A 013 hrsz-ú Holt-Sebes-Körös holtágat Vésztő-Szeghalom település közigazgatási határától a Sebes-Körös folyóban történő becsatlakozásig. Ez a terület összefüggésben van Vésztő-Mágor természetvédelmi területével. Rehabilitációja szükséges.
- Kunhalmokat.

A kunhalmok kultúrtörténetileg, tájképileg és természetvédelmi vonatkozásban egyaránt jelentős objektumok, amelyek a jelenlegi természetvédelmi törvény szerint országos jelentőségű védett

státuszban állnak. A település külterületén igen sok, még ma is jól kivehető kunhalom áll. A törvényi oltalom ellenére azonban semmiféle védelmet nem élveznek, pusztulásuk a zömmel szántóként való hasznosítás miatt folyamatosan fennáll.

Belterületen lévő védett területek:

- D'Orsay kastélykert idős maradványfái, hrsz. 1019, 1023/1, törzskönyvi száma: 3/33 (TT) 1989.
- Kórházkert: kocsányos tölgyek, hrsz: 529/1, valamint 521 hrsz. ingatlanon található kocsányos tölgyek, valamint az ezekhez tartozó területek, törzskönyvi száma: 3/78 (TT) 1989.
- Fel kell mérni a helyi jelentőségű védett területeket, melyeket szükséges védettség alá vonni.

3.6.8. Az épített környezet védelme:

Az országos védettségű műemlékeken kívül ki kell dolgozni a helyi építészeti értékek védelmét biztosító szabályokat, és a védendő objektumok listáját.

Meg kell határozni, hogy milyen épületek, épületrészek, utcarészek (utcakép védelem), városrészek (szerkezeti védelem) helyi védettsége indokolt.

A városkép védelme és javítása érdekében a 70-es, 80-as évek lapostetős épületeinek magastetővel való tömegalakítását előtérbe kell helyezni.

Szeghalom, 2008. május 9.